

Motion till riksdagen 2012/13:U231

av **Amineh Kakabaveh m.fl. (V, MP)**

Vapenexport och kvinnors mänskliga rättigheter

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att det i riktlinjerna för vapenexport bör införas ett uttryckligt förbud mot export av krigsmateriel till länder där det förekommer grova och omfattande brott mot kvinnors och barns rättigheter såsom könsstympning, hedersrelaterat våld, tvångsgiftermål, stening av kvinnor och kvinnodiskriminerande rättssystem, dvs. en apartheidpolitik baserad på kön.

Motivering

Det finns ingen politisk fråga som saknar en könsaspekt. Detta vet var och en som har någon insikt i feministisk teori. Sverige, där praktiskt taget varenda någorlunda vidsynt politiker vill framstå som feminist, borde också rimligen framstå som ett gott exempel. Men en sak är att på en allmän abstrakt nivå acceptera och förstå en teori, att sedan tillämpa den i praktiken är en annan. Problemet med tillämpningen av en god teori har alla som ägnat sig åt praktisk politik stött på. Inte sällan består problemet i att verkligen upptäcka och klarlägga de konkreta problem som faktiskt föreligger.

Vi känner väl till kvinnoförtrycket i vårt civila samhälle i Sverige, Europa och USA i en lång rad frågor. Vi vet också att civilbefolkningen, främst kvinnor och barn, är de som drabbas hårdast i alla konflikter. Resolution 1325 om kvinnors roll i fredsarbete och konflikter är väl känd. Här finns en klart angiven könsaspekt. Men det finns ett område i den svenska politiken där könsaspekterna lyst med sin frånvaro – krigsmaterielexporten.

Under det gångna året har detta blivit mycket tydligt. Enligt de riktlinjer som riksdagen antagit när det gäller den svenska krigsmaterielexporten skall ingen sådan export ske till länder där det begås grova och omfattande brott mot mänskliga rättigheter. Likafullt har Sverige exporterat krigsmateriel till

Fel! Okänt namn på

länder som Saudiarabien och Pakistan, där man bryter mot kvinnors mänskliga rättigheter. Det finns fler exempel på länder med vilka Sverige bedriver handel med krigsmateriel och som utgör svåra krishärdar.

När det gäller t.ex. Saudiarabien är kvinnoförtrycket massivt och brotten mot kvinnors mänskliga rättigheter mycket grova och omfattande. De är systematiska – så systematiska att de inte bara som på många håll är en följd av hävd och tradition utan sanktioneras i landets lagstiftning, sharia.

Denna lagstiftning som strider mot FN:s konvention om mänskliga rättigheter, FN:s kvinnokonvention (Cedaw) och barnkonventionen behandlas som om de var underordnade landets sharialagar. Det är orimligt att Sverige som antagit riktlinjer om att vi inte skall exportera krigsmateriel till länder som begår brott mot kvinnors mänskliga rättigheter ändå gör det. Istället för att markera sin avsky för kvinnoförtrycket i Saudiarabien och skambelägga landet har regeringen låtit kungen och drottningen göra ett statsbesök i Saudiarabien, där drottningen accepterat att anpassa sig till landets kvinnoförtryckande lagar (bära slöja) och kungen mottagit medalj. På detta sätt sanktionerar Sverige kvinnoförtrycket i Saudiarabien och visar att man när det kommer till kritan tar lätt på frågan om kvinnors mänskliga rättigheter.

Det rimliga vore att den svenska riksdagen antog en lagstiftning mot export av krigsmateriel till länder där brott mot kvinnors och barns rättigheter kränks. Det borde stå klart att den nuvarande lagstiftningen, där det ”bara” talas om mänskliga rättigheter i allmänhet, är otillräcklig när det gäller skyddet av kvinnor världen över. Det handlar faktiskt om ett förtryck och om förbrytelser som på olika sätt berör hälften av ländernas befolkningar.

Regeringen bör därför utreda möjligheten av att ett uttryckligt förbud införs i riktlinjerna mot export av krigsmateriel till länder där det förekommer könsapartheid, grova och omfattande brott mot kvinnans och barnets rättigheter, såsom könsstympning, hedersrelaterat våld, tvångsgiftermål, stening av kvinnor, och kvinnodiskriminerande rättssystem. Regeringen bör utreda möjligheten att införa ett kriterium i riktlinjerna för vapenexport där MR-kriteriet kompletteras med ett förbud mot krigsmaterielexport till länder där det begås grova och omfattande brott mot kvinnans rättigheter, brott mot barnkonventionen och kvinnodiskriminerande lagstiftning. Detta vill vi ge regeringen tillkänna.

Stockholm den 3 oktober 2012

Amineh Kakabaveh (V)

Bengt Berg (V)

Annika Lillemets (MP)

Torbjörn Björlund (V)

Siv Holma (V)

Valter Mutz (MP)